

“Андижон биокимё заводи” АЖ нинг
2016 йил 30 июндаги акциядорларнинг йиллик
умумий йифилиши қарори билан
“ТАСДИҚЛАНГАН”
Кузатув кенгаши раиси:

А.К.Гаффоров

**“Андижон биокимё заводи” акциядорлик жамиятининг
“ДИВИДЕНД СИЁСАТИ ТЎҒРИСИДА”ги
НИЗОМИ**

Андижон шаҳри -2016 йил

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. "Andijon biokimyo zavodi" акциядорлик жамиятининг дивиденд сиёсати тўғрисидаги мазкур низоми (кейинчалик матнда- «Низом») қўйидагиларга асосан ишлаб чиқилди: Ўзбекистон Республикасини амалдаги қонунчилиги, "Andijon biokimyo zavodi" акциядорлик жамиятининг Низоми (кейинчалик матнда –Жамият), корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш бўйича Хайъат йиғилишининг 31.12.2015 йилдаги №9 сонли баённомаси билан тасдиқланган корпоратив бошқарув Кодекси ва Жамиятни бошқа ички хужжатлари.

Мазкур низомда АЖнинг дивиденд сиёсатида акс эттириладиган ва ошкор этиладиган умумий масалалар келтирилади.

1.2. Жамиятни дивиденд сиёсати акциядорларни ободонлигини ошириш ва Жамиятда капиталлаштиришни ўсишини таъминлашга қаратилган. Низомни мақсади бўлиб акциядорларни ва бошқа манфаатдор шахсларни Жамиятни дивиденд сиёсати хақида хабардор қилиш хисобланади.

Мазкур низом акциялар бўйича дивидендлар миқдори ва уларни тўлаш тартиби бўйича Жамиятни Кузатув кенгаши тавсиялар ишлаб чиқишини белгилаш учун мўлжалланган.

Агар Жамият акциядорларига дивиденд тўлашга боғлиқ масалалар Ўзбекистон Республикасини «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларни хуқуқларини химоя қилиш тўғрисида» ги қонуни, Ўзбекистон Республикасини бошқа меъёрий хуқуқий хужжатлари, Жамият Низоми ва мазкур низом билан тартибга солинмаса, у холда бу масалалар акциядорларни хуқуқ ва манфаатларини таъминлаш зарурлигидан келиб чиқиб хал этилади.

1.3. Мазкур дивиденд сиёсати 2018 йилгача бўлган даврга ишлаб чиқилди. Жамиятни Кузатув кенгаши акциядорлик жамиятлари фаолиятини самарадорлигини ошириш ва корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш бўйича Хайъат қарорига асосан дивиденд тўловларини тавсия қилинаётган миқдорини белгилайди.

Йил яқунлари бўйича Жамият Кузатув кенгашини дивиденд тўловлари бўйича тавсиялари амалдаги қонунчиликка мувофик акциядорларни умумий йиғилишига тақдим этилади ва буни асосида акциядорлар йиғилиши якуний қарор қабул қилишади.

Дивидендлар миқдори ва уларни тўлаш хақидағи қарор акциядорлар умумий йиғилишида қабул қилинади. Дивиденд миқдори Кузатув кенгаши тавсия қилган миқдордан юқори бўлиши мумкин эмас.

1.4. Жамият капиталлаштиришни ўсишини акциялардан даромад олиш бўйича акциядорларни мулкий манфаатларини қаноатлантиришни асосий усули деб хисоблайди. Дивиденд сиёсати акцияларни бозор қийматини ошириш мақсадида Жамият даромадини истеъмол қилинаётган ва капиталлаштирилаётган қисмлари ўртасидаги мутаносибликни оптималлаштиришга қаратилган.

1.5. Жамиятни дивиденд сиёсати қуйидаги асосий тамойилларга асосланади:

- ойдинлик тамойили, бунда дивиденд сиёсатини амалга оширишда иштирок этувчи тарафларни ахборотни белгилаши ва ошкор этилиши тушунилади, шу жумладан дивиденд миқдори ва уни тўлаш хақида қарор қабул қилишни тартиби ва шартлари

- ўз вақтидалик тамойилида дивиденд тўловларини амалга оширишда вақтнинчалик чекланишлар белгиланади.

- асосланганлик тамойилида дивиденд миқдори ва тўловлари хақидаги қарор фақат Жамиятда ижобий молиявий натижалар эришилганда қабул қилинади, шунингдек жамиятни хақиқий молиявий холатидан келиб чиқиб ривожланиш режалари ва уни инвестицион дастурлари хисобга олинади.

- адолат тамойилида дивиденд миқдори ва тўловлари хақида қабул қилинаётган қарорлар хақидаги маълумотларни олишда акциядорларга тенг хукуклик таъминланади.

- кетма-кетлик тамойилида дивиденд сиёсатини бажариш жараёнлари катъий тартибда бажарилади.

- ривожланиш тамойилида корпоратив бошқарув жараёнларини яхшилаш доирасида дивиденд сиёсатини доимий такомиллаштириш ва Жамиятни стратегик мақсадлари ўзгариши билан боғлик низомларни қайта кўриб чиқиш бажарилади.

- барқарорлик тамойилида Жамият дивиденд тўловларини мустахкам даражасини таъминлашга харакат қиласди.

1.6. Жойлаштирилган акциялар бўйича дивиденд тўлаш хақидаги қарор (эълон) қабул қилиш Жамиятни хукуқи хисобланади.

1.7. Эълон қилинган дивидендларни тўлаш Жамиятни вазифаси хисобланади.

Дивиденд тўлаш билан боғлиқ харажатларни (шу жумладан солиқ туловларини хисоблаш ва ушлаб қолиш, дивидендларни ўтказиб бериш, почта харажатлари) дивиденд олаётган акциядордан ушлаб қолинмайди, бошқарув органи қарори билан. Бу вазифани бажармаслик учун Жамият Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ акциядорлар олдида жавобгар бўлади.

1.8. Дивидендлар қўйидаги акциялар бўйича хисобланмайди ва тўланмайди:

- жойлаштирилмаган;
- жамият ўзи томонидан сотиб олинган бўлса;
- Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига назарда тутилган бошқа холларда.

1.9. «Акциядорлик жамиятлар ва акциядорлар хукуқларини химоя қилиш тўғрисида» ги Қонуннинг 54-модда 1-қисмида кўрсатиб ўтилган холларда Жамият акциялар бўйича дивиденд тўлаш хақидаги қарорни қабул қилишга хақли эмас.

II. ДИВИДЕНДЛАРНИ МИҚДОРИНИ ВА ХИСОБЛАНИШИННИ БЕЛГИЛАШ ТАРТИБИ

2.1. Жамият биринчи чорак, ярим йиллик, тўққиз ойлик ва молиявий йил натижалари бўйича акцияларга дивидендлар тўлаш хақида қарор (эълон) қабул қилиши мумкин, 8-бандда кўрсатилган холатлардан ташқари.

Биринчи чорак, ярим йиллик, тўққиз ойлик ва молиявий йил натижалари бўйича акцияларга дивидендлар тўлаш хақида қарор (эълон) тегишли давр тугаганидан сўнг уч ой мобайнида қабул қилиниши мумкин.

Дивидендлар жамият ихтиёрида бўлган соф фойдадан ёки аввалги йиллардаги тақсимланмаган фойдадан тўланиши мумкин. Имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар жамиятни маҳсус шу мақсадда ташкил бўлган фонdlари хисобидан тўланиши мумкин. Бунда дивидендларни ўз вақтида тўлаш мақсадида ва жамиятни айланма маблағларидан дивиденд тўлашга олинган маблағлар натижасида жамиятни молиявий холатини ёмонлашишини олдини олиш учун жамият фойдаси хисобидан умидсиз дебитор қарздорлик бўйича захира ташкил этилади.

2.2. Жамият акциядорларини умумий йиғилиши хар тоифадаги акциялар бўйича дивиденд тўлаш хақида қарор қабул қиласди. Жамиятни Кузатув кенгаши акциядорлар умумий йиғилишига дивидендлар миқдори ва тўлаш тартиблари хақида тавсиялар тақдим этади. Дивиденлар миқдори Кузатув кенгаши тавсия қилган миқдордан юқори бўлиши мумкин эмас.

2.3. Дивидендлар тўлаш бўйича акциядорлар умумий йиғилиши қарорида (эълонда) куйидагилар белгиланади:

- дивидендлар тўланадиган акциялар тури (тоифаси)
- маълум бир акцияни бир донасига дивиденд миқдори
- дивидендлар тўлашни муддати, тартиби ва даврийлиги

Жамият қонунчиликда белгиланган холатларда дивиденд хисоблаш (тўлаш) хақида қарор қабул қилишга хақли эмас, шунингдек қонунчиликда белгиланган муддатларда оддий акциялар бўйича дивидендни тўлиқ тўлаш имконияти йўқ бўлганда.

2.4. Акциядорлар умумий йиғилишига акциялар дивиденд тўлови миқдори бўйича Кузатув кенгашини тавсияси қуйидаги омиллардан келиб чиқиб белгиланади:

- аудиторлик хуносаси билан тасдиқланган молиявий хисоботларга мувофиқ соф фойда миқдори
 - Жамиятни келгуси даврларга тузилган молиявий-хўжалик режалари
 - тегишли давр якуни бўйича Жамиятни айланма маблағлари тузилиши
 - тегишли давр якуни бўйича Жамиятни мажбуриятлари

2.5. Тавсия қилинаётган дивидендлар миқдорини белгилашда Кузатув кенгаши Жамиятни келгуси даврларга бўлган молиявий-хўжалик режаларини, айланма маблағларни жорий холатини ва Жамиятни мажбуриятларини инобатга олиши керак. Жамият акциядорлари умумий йиғилишига дивидендлар тўлови бўйича тавсияси Жамиятни келгуси даврларга бўлган молиявий-хўжалик режаларида назарда тутилмаган Жамиятни қўшимча молиялаштиришга жалб қилиш ёки бошқа харажатларга олиб келмаслиги керак.

III. ДИВИДЕНДЛАРНИ ТЎЛАШ ТАРТИБИ ВА МУДДАТЛАРИ

3.1. Жамият дивиденд тўловларини пул маблағлари ёки қонунчиликда рухсат этилган бошқа тўлов воситалари билан амалга оширади. Эълон қилинган дивидендлар Ўзбекистон Республикаси миллий валютасида ёки акциядор-норезидентни ёзма талабномасига асосан унга хисобланган дивиденд тўловларини акциядор-норезидент кўрсатиб ўтган банк хисоб ракамига эркин конвертация қилинадиган валютада ўтказиб бериши керак.

3.2. Дивидендларни тўлаш муддати Жамият акциядорларини умумий йиғилиши қарорига асосан белгиланади, лекин ушбу қарор қабул қилинган кундан бошлаб 60 кундан ортиб кетмаслиги керак.

3.3. Агар Жамиятни қимматли қоғозлари эгалари акциядорларни умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатда хисобланган дивидендларни ололмаган бўлса, у холда Жамият бундай (талаб қилинмаган) дивидендлар тўловини давом эттиради. Талаб қилинмаган дивидендларни тўлов даври эълон қилинган дивидендлар тўлови бўйича Жамиятни тўлов мажбуриятлари муддати тугаган кундан бошлаб уч йилдан ортиб кетмаслиги керак.

3.4. Жамиятни айби билан акциядорлар умумий йигилиши белгилаб берган муддатларда дивидендлар тўланмаса, у холда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки тасдиқлаб берган қайта молиялаштириш кўрсаткичлари бўйича тўланмаган дивидендларга жарима (пеня) хисобланади. Тўланмаган дивидендлар бўйича жарима микдори тўланмаган дивидендлар микдорини 50 фойизидан ортиб кетмаслиги керак.

3.5. Акциядорлар билан ишларни ташкил килиш ва олиб бориш вазифалари юклатилган Жамиятни ташкилий бўлинмаси бухгалтерия бўлими билан мазкур низомда кўрсатиб ўтилган дивидендларни тўловга тайёрлаш, бошқариш ва тўлов жараёнини бажариш учун барча зарур ишларни амалга оширади.

3.6. Хар қандай акциядор акциялар бўйича дивиденд тўловларини хисоблаш тартиби, дивидендларни солиқقا тортиш, дивидендларни тўлаш шартлари хақидаги маълумотни олиш учун Жамиятга мурожаат қилишга хақли.

3.7. Акциялар бўйича дивидендлар олиш хуқуқига акциядорлар умумий йигилиши ўтказилиши учун шаклланган жамият акциядорлари реестрига киритилган шахслар эга бўлади.

3.8. Агар акция улушли холатда бўлса, у холда дивиденд акциядорлар ўртасида уларни улушкига мутаносиб тарзда тақсимланади.

3.9. Акциядор ўзи хакида маълумотлар ўзгарган тақдирда бу хакида уни ацияларига бўлган хуқуқни хисобга олувчи инвестицион воситачи ва қимматли қоғозлар Марказий депозитарийсини хабардор қилиши керак. Агар акциядор ўзи хакида ўзгарган маълумотлар тўғрисида Марказий депозитарийни ва инвестицион воситачини хабардор қилмаса, у холда буни натижасида акциядорга етказилган зарар бўйича улар жавобгар бўлмайдилар.

3.10. Агар акциядор ўзини банк реквизитларини ёки дивидендлар ўтказиладиган манзилни тўғри кўрсатмаган бўлса ёки Жамиятни бу реквизитлар хақида хабардор қилмаган бўлса, у холда Жамият акциядорга етказилган зарар бўйича жавобгар бўлмайди. Акциядор айби билан нотўғри ўтказилган маблағлар Жамиятга қайтарилгандан сўнг, уларни қайтадан акциядорни аникланган реквизитларига ўтказишида маблағларни қайтиши ва қайтадан ўтказилишига кетган сарф харажатлар ушлаб қолинади.

3.11. Акциялар бўйича акциядорларга дивидендлар тўлаш даврида Жамият солиқ агенти хисобланади ва Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги бўйича қимматли қоғозлардан олинган даромаддан олинадиган солиқ микдори чегириб ташланган холда хисобланган дивидендларни тўловини амалга оширади. Солиқقا тортишни стандарт кўрсаткичлари қўллаш мумкин бўлмаган акциядор бу хакида Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига белгиланган тегишли хужжатларни Жамиятга тақдим этади.

IV. ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ДИВИДЕНДЛАРНИ ТЎЛАШ УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

4.1. Жамият акцияларни тури бўйича эълон қилинган дивидендларни тўлаши керак.

4.2. Дивидендлар тўлаш даврида хеч бир акциядор тўлов муддатлари бўйича устунликка эга эмас.

Жамият томонидан оддий акциялар бўйича дивидендлар тўлашда акциядорларни тенг хукуқлилигига риоя этилади. Бунда Жамият йирик акциядорга дивидендлар тўлашга хақли эмас, агар буни натижасида белгиланган муддатларда миноритар акциядорларга дивиденд тўлаш таъминланмаса.

4.3. Жамиятни ижро органи тўлиқ ва ўз-вақтида Жамият акциядорлари га дивиденд тўланиши учун жавобгар бўлади. Ижро органи устидан назоратни Жамиятни Кузатув кенгаши ва Тафтиш комиссияси олиб боради.

4.4. Хисобланган дивидендларни тўловини таъминлаш мақсадида Кузатув кенгаши ўзини мажлисларида дивиденд тўлаш жараёни хақидаги саволларни кўриб чиқади. Жамиятни ижро органи айби билан дивиденд тўловлари тўлиқсиз ёки кечиктириб бажарилаётган бўлса, у холда Жамиятни Кузатув кенгаши айбор шахсларга нисбатан жавобгарлик чоралари белгилайди ва қўллайди.

4.5. Агар Жамият ўзини мажбуриятларини бажармаган бўлса, у холда акциядорлар акциялар тури бўйича эълон қилинган дивиденд тўловларини суд тартибида талаб қилишга хақли.

4.6. Жамият унга юклатилган солиқ агенти мажбуриятларини тегишли тартиба бажармаган бўлса, яъни дивидендлардан солиқ суммаларини ушлаш ва ўтказиб бериш вазифалари тўлиқ бажармаган бўлса, Жамият Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ жавобгар бўлади.

V. АХБОРОТНИ ОШКОР ЭТИШ ТАРТИБИ

5.1. Мазкур низом ва бунга киритиладиган ўзгаришлар ва қўшимчалар жамият бошқарув органи мажлис баённомаси имзолангандан сўнг 10 кун давомида жамиятни корпоратив веб-сайтида (www.andbiokimyozavodi.uz) ошкор этилади.

5.2. Акциядорлар умумий йиғилишида дивидендлар тўлаш хақидаги қарор қабул қилинаётганда Жамият қонунчиликда белгиланган тартиба хақиқий холатлар хақидаги маълумотларни ошкор этади. Бунда Жамият томонидан электрон почта ва жамиятнинг веб-сайти орқали орқали акциядорларга дивиденд хисобланганлиги хақида маълумот жўнатилади.

5.3. Дивидендлар тўлаш бўйича Жамият ўзини мажбуриятларини бажариш холати бўйича жамият қонунчиликда белгиланган тартиба хақиқий холатлар хақидаги маълумотларни ошкор этади.

VI. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

6.1. Мазкур низом ва унга киритиладиган ўзгаришлар ва қўшимчалар акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан тасдиқланади.

6.2. Мазкур низомга ўзгариш ва қўшимчалар Жамиятни Кузатув кенгаши аъзолари, Жамиятни Тафтиш комиссияси, Жамиятни ички аудит хизмати ва Жамиятни ижроия органи раҳбари (бошқарув раиси) таклифларига асосан киритилади.

6.3. Агар мазкур низомни айрим моддалари Ўзбекистон Республикасини амалдаги қонунчилиги ёки Жамият Низоми билан тўғри келмаса, у холда бу моддалар ўз кучини йўқотади ва мазкур низомга тегишли ўзгартиришлар киритилгунга қадар ўша моддаларга тегишли масалалар Ўзбекистон Республикасини амалдаги қонунчилиги ёки Жамият Низоми билан хал этилади.

HPOUHYPOBAHO
u nupohmopeaho 6-tučma.
Hpečeđameđa hagđanđameđahozo cođema
AO «Ahođikoh Gutormë 3ađođu»
A.J.affopoe

